

توصیه های فنی برای کشت گندم در اراضی شور

۱- خاکهای شور نفوذپذیری خوبی برای آب باران ندارند. بر این اساس استفاده از بقایای گیاهی و کودهای حیوانی به منظور افزایش نفوذپذیری و شستشوی بهتر نمکها و جلوگیری از فرسایش خاک توصیه می گردد.

۲- تسطیح اراضی مانع از تجمع نمک در قسمتهای خاصی از زمین می گردد. بر این اساس تسطیح در اراضی شور باید انجام شود.

۳- آب شویی اراضی شور با روان آبهای ناشی از نزولات آسمانی و سایر منابع قابل دسترس آب برای بهبود بخشی کیفیت خاک می بایست در دستور کار قرار گیرد.

۴- در صورت شور بودن آب آبیاری سعی شود با استفاده از پیش بینی های هواشناسی در صورت احتمال بارش از آبیاری خودداری گردد تا از آبهای شور حداقل استفاده شود. این کار علاوه بر کاهش اثرات شوری مانع از تجمع بیشتر نمک در خاک می گردد.

۵- ارقام گندم نان در مقایسه با گندم دوروم تحمل بیشتری نسبت به شوری دارد. بنابراین در اراضی شور از کشت گندم دوروم خودداری شود.

۶- ارقام بم (لاین ۴)، اکبری (لاین ۶)، سیستان (لاین ۹)، کویر، روشن، بک کراس روشن بهاره، مهدوی، سپاهان، هامون و کراس بولانی ارقام مقاوم به شوری هستند که کشت آنها در اراضی شور و با توجه به اقلیم منطقه توصیه می شود.

۷- شوری خاک سبب کاهش تعداد پنجه و کاهش قدرت و میزان جوانه زنی می شود، بنابراین در این اراضی لازم است مقدار بیشتری بذر کشت شود.

۸- در اراضی شور برای کاهش فشار اسمزی موارد زیر توصیه می شود

✓ خاک آب سنگین

✓ دور آبیاری کوتاهتر

✓ دفعات بیشتر آبیاری

✓ مصرف حجم آب کمتر در هر آبیاری و مرطوب نگه داشتن محیط ریشه

۹- روش آبیاری غرقابی (نواری-کرتی) در اراضی شور نسبت به روش فاروئی (نشتی) برتری دارد.

- ۱۰- برای کاهش تجمع نمک در سطح خاک که در اثر تبخیر ایجاد شده با یک نوبت آبیاری قبل از کاشت غلظت نمک را در سطح خاک و عمقی که در آن بذر کشت می شود کاهش داده و از اثرات منفی شوری بر جوانه زدن بذر کاسته شود.
- ۱۱- برای جلوگیری از تاثیرات منفی شوری در جوانه زنی گیاهان نشائی با کشت در خزانه و انتقال آن به مزرعه از خسارت ناشی از شوری کاسته شود.
- ۱۲- فشرده شدن خاک سبب افزایش شوری می شود بنابراین باید از این اتفاق جلوگیری شود.
- ۱۳- ایجاد زهکش در اراضی شور مشروط به امکان خروج آب از زهکشها که سبب می شود در اثر نفوذ آب حاصل از بارندگی سالانه، نمک از خاک خارج شده و به تدریج شوری را کاهش دهد، توصیه می گردد. تعیین عمق و فواصل زهکشها بسته به شرایط توپوگرافی و درجه شوری متفاوت خواهد بود.
- ۱۴- با قرار دادن گیاهان زراعی دارای ریشه عمیق از جمله کلزا، بقولات، پنبه، چغندر قند، گلرنگ و .... در تناوب زراعی نفوذ پذیری خاک را افزایش داده و نتیجتاً اثرات شوری تعدیل گردد.
- ۱۵- مصرف پتاس به صورت سولفات نقش مهمی در فیزیولوژی گیاه و کاهش اثرات شوری دارد بنابراین با آزمون خاک در صورت نیاز پتاسم از نوع سولفات آن استفاده شود.
- ۱۶- در اراضی شور از مصرف کلرور پتاسیم خودداری گردد.
- ۱۷- در خاکهای سبک بدلیل فقدان عناصری چون روی، پتاس و فسفر و اهمیت این عناصر در کاهش تاثیرات شوری می بایست به عناصر فوق توجه خاص گردد.
- ۱۸- از مصرف کود نیترات آمونیوم در خاکهایی که بیش از ۶ میلی موس شوری دارند خودداری گردد.
- ۱۹- از مصرف کودهای حاوی بر در اراضی شور خودداری شود.
- ۲۰- توصیه می شود در هنگام مصرف کود ازت بصورت سرک در اراضی شور مقدار مصرف کود در هر نوبت کاهش و در مقابل تعداد دفعات مصرف افزایش یابد.